

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan zvečer, izimši nedelje in praznike, ter velja po pošti prejeman za avstrijsko-ugarske dežele za vse leto 16 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za vse leto 13 gld., za četrt leta 3 gld. 30 kr., za jeden mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na dom računa se po 10 kr. za mesec, po 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele toliko več, kolikor poštnina znaša.

Za oznanila plačuje se od četiristopne pett-vrste po 6 kr., če se oznanilo jedenkrat tiska, po 5 kr. če se dvakrat, in po 4 kr., če se trikrat ali večkrat tiska.
Dopisi naj se izvolje frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravnštvo je v Ljubljani v Frana Kolmana hiši „Gledališka stolba“.
Upravnštvo naj se blagovoljno pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. vse administrativne stvari.

V Ljubljani 18. julija.

—r.— Naši kranjski nemškutarji imajo v svojih nesrečah navado, da se v silnej svoje revščini in pri usmiljenju vrednej političnej svoje ničnosti tolažijo z našimi nezgodami. Kadar se jim tre soče srce drugače pomiriti ne da, kadar se lastne raztrgane strehe gola rebra nikomur več prikrivati ne dajo, tedaj vržejo se znanej trivijalnej logiki v roke ter se tolažijo, češ, vsaj morajo drugi tudi pod raztrgano streho živeti, vsaj se drugim tudi slabo godi, kakor se godi slabo nam kranjskim Nemcem, ki zdaj glede politične eksistence ob kruhu in vodi živimo! Vselej pri tacih priložnostih najmó kacega gimnazijalčka, ali kako drugo tako bitje, da zapiše goreč dopis iz Kranjske, ki se potem pošlje v Gradec ali na Dunaj, na čelu nesoč „vidi“ gospoda dr. Schreyja ali pa Dragotina Deschmanna. V tem dopisu pa se pripovedujejo krvave stvari, kako da bira in umira narodna stranka slovenska, kako po Slovenskem vse razpada, kakor razpada stara podrtija vrh gore; kako da se vse prepira, da nij nikacega vodstva, in da se bode kmalu odprl grob, ki bode nas Slovence pogolnil vse od prvega do zadnjega. Nii tega dolgo časa, kar je izdala graška „Tagespost“ jednak mrtvašk list ter s širokimi ustmi prerokovala smrt in pogin slovenske narodnej stranki, ki je toliko bolj posvečena gotovemu propadu, ker jo je zdaj zapustil še celo ljubljanski Kleon, ki je bil, kakor izvemo zdaj iz nemških listov, glavni steber narodnemu našemu napredku, ki je jedini mej nami Slovenci imel še nekoliko političnega takta. Prosit! Če hočejo, napravimo mi tem Nemcem še denes cesijo, s katero jim odstopimo dotičnika popolnem, kakor sope in diha, samo da plačajo koleke in druge pri tako važnej cesiji potrebne stroške!

Kadar čitamo jednaka smrtna poročila o slovenskej narodnej stranki, koje pošljajo naši nasprotniki mej nemški svet, tedaj nam je vselej srce veselo. Ker človeško srce je uže od nekdaj tako, da vselej, kadar tiči v strahu, pomanjšuje grozovitosti na svojem nasprotniku, češ, vsaj nij tako hud, kakor si mislimo! In tako je tudi z našimi nemškutarji. Dobro čutijo, da je nemštvu mej nami odbila zadnja ura, in da jim je biti boje, v katerih bodo podlegli z absolutno gotovostjo. Boje se boja, boje se pred vsem gotovega konca njihovemu gospodovanju! In za tega delj vohajo v svojo tolažbo po slabostih narodne stranke ter napravijo iz vsake pegice, ki jo morda opazijo, velikansko pego ter zatrobentajo na vse štiri strani sveta: slovenska narodna stranka umira, je brez vodnika, in mej sabo v srditem prepiru! Ta krik je neopravičen in samo ob sebi se ume, da je ves ta hrup o bolezni narodne naše stranke izvir fiksne ideje, ki je, kakor zgoraj povedano, po čisto naravnej poti morala nastati v preplašenih možganjih naših Nemcov. Kar pa se tu piše o prepirih mej narodno stranko, tako je mogoče, da kak vohun zaleže to ali ono bridko besedo, ki se je morda denes ali včeraj izustila mej nami. Ali pri tem o prepirih govoriti je najivno. Pač pa si naj ti nemški gospodje uže vender jedenkrat zapomnijo, da je zdanja slovenska generacija z oliko napredovala tudi v ljubezni do slovenske domovine, in da bolj kot je olikan Slovenec, bolj je vnet za idejo, da se mora pred vsem razbiti nemški jarem, ki je smrtonosno stoletja tlačil nas Slovence ter nas še tlači — smrtonosno! Naj je mej nami o tej ali onej stvari živahn debata, naj se prepiram o tem ali onem sredstvu, s katerim bi se pospešil narodni

napredok, jedna stvar nas vselej vedno zdjini, jedna stvar nam takoj pomiri valovje srca, kakor pomiri olje valovje morja! Ta stvar pa je kipeče sovraštvo proti tistim Nemcem, ki se nam z germanizacijo šopirijo v deželi ter nam hočejo politični zapovedniki biti pod našimi strehami! Kolikor časa živel bodejo ošabni Nemci mej nami, hoteč v svojej pesti združiti političen absolutizem, toliko časa bode naša parola: Proti Nemcem! Toliko časa pa tudi ne bode prepirov mej nami Slovenci, in vedno se bodo zdjedile čete, in vse slovensko duševno orožje pokorno bode jednej in istej sili, to je sili, ki bode konečno polomila politične vplive naših Nemcov ter nas privedla do tistih pravičnih časov, ko bodo pravi Nemci kot sodržavljeni visoko cenjeni mej nami, ko pa vender ne bodo hoteli imeti svoje, slovenskemu narodu sovražne politične stranke. Ker toliko je resnica, da nemštvu mej nami nikakor nij opravljeno, da bi na svojo pest gonilo lastno, nam sovražno politiko mej narodom našim!

Novi tržaški zastop.

Po živahnih agitacijah in nenavadnih borbah dobil je Trst za-se in za slovensko okolico v mestni svet in za deželni zbor 54 novih zastopnikov, ki so se kot mestno starešinstvo uže ustanovili in si oni teden tudi uže izvolili župana in dva podžupana. Kakor ob volitvah, stojita si konečno tudi v tem zastopu dve stranki nasproti, ki se kažeta vsaj po številu starešin, oziroma poslancev, jednak močni. Ali ta jednakost je samo navidezna, in sleplna samo za površen pogled. Pač šteje tako imenovana patrijotična stranka 27 svojih, kakor „naprednjaška“; ali poslednja je vender močnejša in si bo v vseh posljivih in imenitnih slučajih pridobila še celo brez

LISTEK.

Izpovedna tajnost.

(Poslovenjeno.)

Seznanil sem se z duhovnikom „očetom Roach“ na nekem pokopališči. Ko sva potem vkupe šla proti jedno miljo oddaljenemu stanovanju, bila mi je zavava z mojim spremjevalcem toli prijetna, da sem drage volje vzprijev povabilo, obiskati ga drugo jutro ob zajetku.

Pri tem izpoznała sva se duhovnik in jaz še bolj in kmalu bilo je mejsobno zaupanje toliko, da sva si pripovedovala dogodbe svojega življenja.

On bil je potomec rodbine, ki je imela nekdaj velika posestva v istem kraji, kjer je zdaj on staloval v borej koči. Njegovim prednikom odvzela je krivičnost angleških tlačiteljev pologoma ves imetek, vso lastnino. Njegova starejša brata, zapustivši domovo, kjer jima je njijina vera stavila neprelazljive ovire k napredku v življenji, stopila sta v avstrijsko vojsko in našla smrt na bojišči, on in mlajši brat Frank pa ostala sta v „tužnej Irskoj.“

Mej zavavo prišel je tudi govor na izpoved. Najini nazori v tej zadevi niso bili jednakimi. Jaz

sem opomnil z vso previdnostjo, da se vender utegne pripetiti slučaj, v katerem treba izpoved grešnika objaviti z ozirom na občni blagor.

„Ne, ne,“ prestriže mi govor z živahnim glasom in lahno zarudelega, poprej bledega lica, „nikarte sumiti, da zlorabimo oblast, ki nam je dana v roke. Pomislite, da je glavno pravilo naše cerkve, da vsak pri izpovedi razkrit zločin in če bi bil še tako grozen, ostane v tajnosti.“

„Vsikdar?“ vprašam jaz.

„Brez razločka,“ odvrne on.

„Tedaj se Vam ne zdi dolžost, morilca izročiti pravici?“

Pri tem vprašanji opazil sem posebno premembo v „očetu Roach“. Obraz obledel je še bolj, nego navadno. Zakril ga je obema rokama in zdelo se mi je, da ga je prevzel notranji duševni boj. Bal sem se, da sem ga razčilil, in jecljal sem nekoliko besed, naj mi oprosti.

„Pomirite se“, pravim s tresočim se glasom, „saj niste rekli ničesa, kar bi me žalilo, a Vaše besede zadele so v meni tako struno, ki ne vtihne brez globoke bolesti za me.“ Pripovedoval mi je potem naslednjo dogodbo:

„Pravil sem Vam uže, da sva, moj mlajši brat in jaz, ostala pri materi. Nu, Frank bil je njen

ljubljene in nič bolj naravnega, kakor to. Ko sta starejša brata odšla v inozemstvo in sem jaz zaradi študij bival nekoliko let v St. Omer-u, bil je Frank sam deležen brezkončne materine skrbljivosti, katera se je prej delila mej vse štiri. Kmalu po mojej vrnitvi iz St. Omera nastopila je tudi za Franka potreba, ostaviti očetov dom.“

Nekega večera, ko sediva mati in jaz pri kameni, čakajo na Franka, ki je jahal v sosednje selo posloviti se pri nekaterih priateljih, vzklikne nenačoma mati z nenavadno bojazljivim naglasom: „O da bi bil Frank uže pri nama!“

„Zakaj to?“ vprašam jaz.

„Ne vem“, mi odvrne, „a h krati polasti se me je občutek straha poln.“

„Pomirite se, ljuba mati!“ dejal sem jaz, „pred jedno uro ne more Frank biti nazaj.“

A mati nij se pomirila. Vznemirjena hitela je po sobi sem ter tja, šla večkrat pred vežo poslušat, da li se ne čuje iz daljine klopot podkve.

Več nego jedna ura je pretekla in nemir materin dospel je do vrhuncu; jaz sam začel sem na tibem sam pri sebi grajati brata, da izostane tako dolgo. Vender se mi posreči, pregovoriti jo, da se je s knjigo v roci vsedla kognji. Pa jedva je pre-

posebne težave potrebno večino. Pomisliti je, da sta izvoljena v ta zastop tudi dva državna poslanca, gg. Nabergoj in Burgstaller, katera se morata vsled te časti mestnemu svetu odtegovati najmenj po 6 mesecev na leto. Uže samo zarad te nepriličnosti bodo skušali „progressovci“ važne predloge odlagati za dobo, ko bosta ona dva zastopnika sedela v državnem zboru na Dunaju; tako bi „Independentova“ stranka prodirala v najimenitnejših slučajih vselej z gotovo večino. Ali take pozornosti glede izbiranja ugodnega časa jim še treba ne bo. Tudi ko bi Cesare, poslanec za slovensko okolico, ne hotel glasovati za odločilne predloge „naprednjakov“, šteje pa konservativna stranka več takih udov, kateri so bili v raznih dobah in tudi v poslednjem času kandidatje „progressovcev“, in na take se nij zanašati, da bi vedno zvesti ostali na strani konservativcev. Da je novi župan dr. Bazzoni sam bolj „progressovec“ nego konservativec, da si sta ga obe stranki kandidirali, kaže izjava „Independentova“, ko se je razveselil nad „našincem“, zaslišavši, da je zopet izvoljen. Dr. Bazzoni je pokazal tudi lanskega leta svojo nvidezno „onemoglost“, ko je šlo za imenitno glasovanje gledé pospeha in izvršitve tržaške razstave. Taka „onemoglost“ je umevna onemu, ki pozna politično delovanje progressistov v Trstu. Nămoč poslednjih se je pokazala v novem zastopu tudi v tem, da je iz njih srede izvoljen, kakor župan, tako tudi podžupan (M. Luzzatto). V resnici imajo torej „naprednjaki“ ali „Independentovci“ zagotovljeno večino v mestnem zastopu tržaškem, bo li si v mestnem svetu ali pa v deželnem zboru, ki je v Trstu iz istih udov sestavljen. Česar se je tržaška vlada najbolj bala, nij mogla zabraniti, in naprednjaki je uguegnejo hudó nagajati Tržaški zastop se torej nij izvremenil, a avstrijski duh se nij pomnožil v njem, in zaradi te črne strani uguegnejo prihrujeti še temni oblaki nad „najzvestejše mesto“.

„Progressovec“ bo bo tudi na dalje gospodarili v tržaškem zastopu, kakor je prek in prek preprezeno vse tržaško mesto z njih mrežami in zaznamovano z njih gospodarstvom in gospodstvom. In kar je najbujše, oni imajo trdo zaslonbo in realno podlogo za dosledno obnašanje in delovanje tudi od strani novega zastopa. Oni se namreč lehko skličujejo na svoje volilce, katerih imajo toliko število, kakeršno ne stoji skoraj v nobenej razmeri z volilci „patrijotov“. Ako pomislimo, da so vlažni, ali kar je tu jednak, patriotski kandidati prodri samo mej velikimi posestaki, katerih je pa tudi v bogatem Trstu razmerno majhno številce, in da je bilo še drugih deset konservativcev izvoljenih samo od uradnikov, in še tu z veliko težavo, je razvidno, da neugodnejših ali šibkejih taglедe na široko podnožje nij skoraj mogoče imeti, in da je torej progressovska stranka vse

čitala jedno stran, kar me zgrabi za roko in nagni glavo proti oknu, kakor bi hotela vleči na uho.

„On je, on!“ zakriči, „čujem ga prihajati.“

Zdaj začujem tudi jaz brzo klopotanje konjske podkve. Mati vstane hitro raz sveti stoliček in gre z globoko vdihnenim „hvala Bogu!“ iz sobe. Z lajci pa čujem njen glasni krik, in ko stopim v vežo, najdem jo omedlevšo na tleh. Dekleta prišla so jej uže na pomoč. Hitim pred hišo in vidim Frankovega konja s praznim sedлом, puhtečega in penečega pred sobo. Prva misel bila je, da je konj brata vrgel raz sebe, a ta misel vmakne se nepopisnemu strahu, ko zpažim na sedlu kri. Izpremljan po nekaterih sosedih odhajal sem takoj, da zvem usodo. Od velike ceste bil je stranski pot, po katerem, ker je bil najbližji, moral je ishati moj brat. Ko sem na bratovem konju sedeč hotel zaviti na ta stranski pot, uprl se je konj in nij hotel na prej. To me je potrdilo v mnenju, da se je pripetilo kaj groznega. Spodbodel sem konja z ostrogami in zajašil na ta stranski pot, za menoj pa Frankov pes. Moji spremiševalci niso mogli z menoj. Vsakih deset korakov skočil je konj divje v stran in pes je letal sem ter tja ter cvilil, zdaj pa zdaj moleč nos v vzduh, kakor bi hotel nekaj izvohati. Kar vidim, da glasno laja in obteka jeden in isti kraj. Ko tja do-

življe tržaškega mesta nase potegnila. Progressovci imajo po takem dejansko večino v mestnem zastopu in še mogočiščo večino v mestnem prebivalstvu. Patriotske stranke volile kar izginejo pred številom „Independentovcev“.

Taka je torej v Trstu, nikdo ne more tajiti, da je v Trstu vlada propala. Vnajti svet nij počen, in utegnil bo mileje in ugodnejše soditi, nego se kažejo dejanske razmere. V mestnem zastopu tržaškem bo nadvladal prejšnji, vsaj Slovencem znani duh; na zunaj pa se bo slepilo, in tako se zbrani tudi pot do prehoda na bolje, ker bodo na najvišjem mestu slišali druge glasove, nego se pojeb ob Adriji. Prikrivanje faktičnih razmer bo trajalo tudi na dalje, in oni elementi, katere bi bilo treba pospeševati, se bodo tudi na dalje prezirali in potujčevali.

Z vsem bojem si avstrijski duh v Trstu nij ničesar priboril; razloček tiči zdaj samo v tem, da so se pomnožili elementi s kinko, katera bo nevarnost zakrivala še v večje meri nego doslej, in Avstriji sovražni elementi se bodo pa širili in šopirili toliko varnejše.

Ako se pa z novim zastopom tržaškim nij ničesar priborilo državi v prid, tem manj se je načelati, da bi se stanje tržaških Slovencev z boljšalo vsled novih volitev. Pk.—

Politični razgled.

Notranje dežele.

V Ljubljani 18. julija.

Naučno naše ministerstvo razpisuje z nova 2000 goldinarjev za najboljše sistematično delo v **avstrijskem javnem pravu** zdanjih časov. Časa je do konca 1884. leta

„**Nemška narodova stranka**“ imela bi se ustanoviti na shodu, kateri se je sklical v tamen predvčeranjim na Dunaju. Volilcev dunajskih zbralo se je na njem nad tisoč, a v sobano prerili so se tudi furiozni nemško-nacionalni žurnalisti in študentje z jasnim namegom, delati škandale in ropot, po tem pa teči po ulicah in vpti: z „nemško narodovo stranko“ ne bo nič, njeni ustanovitelji so se blamirali! To se jim je tudi posrečilo v resnici. Zagajali so se v slavne govornike, pobalinsko vpili tako dolgo, da je komisar moral razpustiti ta zbor. Ker sta na tem shodu poštenjaka dr. Fischhof in baron Walterskirchen izpregorovila važne besede, poročali bomo jutri več o tem nemškem shodu.

Društvo „Matica Opavska“ hoče založiti v **Opavi češko srednjo šolo**, ali to se jej brani in nedavno odbilo je prošnjo tudi naučno ministerstvo. Proti temu odloku pa je „Matica“ vložila pritožbo na državno sodišče in tako stojimo zopet pred interesantnim in važnim vprašanjem.

Državni zakonik od včeraj objavlja konvencijo, skleneno s sultandom marokanskim glede izvrševanja varstvenega prava, —

spem, vidim pri luči svetilnice, da so na tleh znati sledovi boja. Mej tem prišli so tudi moji spremlevači in kmalu zapazimo lužo krvi v pohojnej travi. Iskali smo trupla mojega brata veliko ur, pa brez vespeha. Ko smo se vrnili domov, se je uže danilo.

Mojo ubogo mater smo le za trenutke prebudi iz smrti slične omedlevice. Če je kdaj bilo katero srce počeno, gotovo njen. Le za malo tednov preživelja je svojega ljubljenega sina, mej tem časom pa je klicala le njegovo ime.

Stud in groza o tem groznem činu bila sta splošna, a zločinca niso dobili in jaz, ki sem bil najmarljivejši, razkriti grozno to tajnost, nijsem prišel niti na najmanjši sled. Tudi vsa preiskovanja po ostankih mojega ubogega brata bila so brezvsečna.

Preteklo je menda leto po tem usodepolnem dogodku. Kar poklekne nekega dne zanemarjen človek k izpovedi pred me, da mi šepeče vse grehe svojega dolzega pregrešnega življenja v uho, kajti do tedaj še nij klečal v nobenej izpovednici. Strašna bila je vsota njegovih pregreb, brezmejna sebičnost, maščevanje, najbolj divje strasti, podlost v vseh oblikah, potisnile so ga globoko. Pretreslo me je in grešnika samega bila je skoraj groza svojih zlih dejanj, ki so stala pred njim kakor tudi pred menoj v strašnej vrsti. Z v srce sezajočo besedo hotel sem

dalje potreni zakon, kako je finančnej upravi ravnati s koledarji in igralnimi kartami, ki prihajajo iz Bosne in Hercegovine v Avstrijo.

Čuje se, da ima baron Dahlen odstopiti iz uprave **bosensko-hercegovinske**. — Iz Mostara se poroča, da pripravlja po vsej Hercegovini sijajen sprejem za ministra in vrhovnega upravnika zasedenih dežel pl. Kallay-a, ko dojdoli na jug k njim. Pri tej priliki narodni prvaki gotovo ne pozabodo, čisto in jasno razkazati gospodu ministru vse narodne težave in pregreške dozdanje uprave.

„Narodne Novine“ priporočale so nedavne, da bi bilo dobro ustvariti **nekako sporazum-ijenje med Srbi in Hrvati**. Na to oglašil se je srbski liberalni list „Zastava“ iz Novega Sada. Tudi njemu bila bi po mislih složna in skupna hoja Hrvatov in Srbov, ali priateljstvo da se tako dolgo ne bode ukoreninilo, dokler se bodo Hrvatje obotavljali pripoznati cirilico, dokler bodo skušali pravoslavne Srbe izpreobrniti k katoliške veri vsled zjednjenja obeh cerkva in na podlagi staroslovenske maše, dokler se bodo Hrvatje v bosenskem vprašanju obnašali naravnost proti srbskim težnjam. Dokler se bodo, — pravi „Zastava“, — Hrvatje tako vedli, tako dolgo je prazno, govoriti o priateljskej zavezi obeh teh narodov. Ne bo dolgo tega, — piše „Zastava“ na dalje, — da bodo graničarji stopili v deželnih zbor, ali nič se še ne čuje o predlogah, ki bi določevali o pripoznavanju srbskega imena in srbskega pisma, o izpremembah zdanjega šolskega zakona in zagotovilih narodno-cerkvenega samoupravstva. Zdaj, ko bodo graničarji prišli v deželni zbor in tako znatno pomnožili srbski živelj, zdaj je zadnji čas, da Hrvatje pohití izpolnit srbske zahteve. Ako ne, bodo Srbi organizirali samostojno srbsko stranko tako močno in odločilno zasekavali v strankske razmere.“ Do tu „Zastava“. Če je to glas večne srbskega naroda, po tem res do srbsko hrvatske zveze ne bode prišlo kmalu!

Vnanje države.

Iz Aleksandrije: Potihnilo je bilo uže precej, angleški in drugih vlasti vojaki pomirili so prebivalstvo Aleksandrije in pogasili uže večinoma tudi požar. Ali kmalu na to uže v soboto razširil se je glas, da je Arabi paša pred mestom in da namerava napasti je, zatorej zbrali so brzo vse vojake, da odbijejo naskok Arabcev. Ali je prišlo res do kake praske, se zdaj še ne ve, ker raznim poročilom nij verjeti na prvi mah. V dopolnjenje včerajnjega načega telegraфа treba je povedati, da ima Arabi paša v Kafr-el Dauā krog sebe štiri regemente pehot, jeden regiment konjikov, 36 Krupovih strelj in 12 mitreljez. Tako oborožen zamogel bo Arabi paša delati neprilike kolikor toliko, in ker je islamski fanatizem nenasilitiv, batil se je, da z nova ne počijo nemiri in še drugi kraji ne zapadejo strašnej katastrofi, katera je zadela Aleksandrijo. Za tega delj mora zgodovina ostro obsojati turškega sultana, da zadržuje v delu konference, ki bi rada v red spravila deželo ob Nilu. Porta se zdaj nij dala odgovora na vzajemno noto konference, če prav se jej je nujno priporočilo, da storiti čim preje tem bolje. Najbržene ugajajo preveč pogoje. Ti pogoji za turško posredovanje, katere stavi vzajemna nota, bili bi po poročilu angleškega lista

ga opominati, a zdignil je roko, češ: še nijsem povedal vsega. Prigovarjam mu, naj v korist svoje duše izpove vše svoje grehe, zvijal se je pred menoj kakor črv, na katerega se stopi. Naponed, po odmoru divjega ihtena, mi pove z zamolklim glasom, da je morilec. Zona me je spreletela in vprašam ga, kje in kdaj je človeku vzel življenje. Nikdar, niti na zadnjo uro ne pozabim pogleda, s katerim je v istem trenutku zrl v me. Oči so osteklene, obraz bil mu je smrtno-bled; roke vil je meni nasproti, kakor da prosi milosti, in na to vzdihne s krčevito tresočimi se ustnami: „Jaz, jaz umoril sem Vašega brata!“

Moj Bog, kak je bil ta treautek v mojem življenji! Zdaj čez mnogo let spominam se še dobro občutka, ki me je tedaj prevzel. Bilo mi je, kakor da gre vsa kri k srcu, da sem misil, razpočiti mora; potem sem parkrat krčevito potegnil sapo in kri vrnila se je v žile nazaj. Brezzavesten zgrudil sem se v svoj stol. Ko sem prišel k zavesti, jel sem jokati. Morilec podpiral me je prestrašen. Bacnil sem ga od sebe, kleče me je prosil, naj ga ne izdam.

„Ne bojte se za svoje pregrešno življenje,“ rekel sem mu, „tajnost izpovedi pokriva to, kar ste izpovedali, v tem bodite brez skrbi. A pustite me

"Times" naslednji: 1. Arabi paša naj se prežene iz Egipta; 2. ko se napravi red in mir ter ustavni kediv veljavo, v kar določil se je primeren čas, po tem morajo turške čete ostaviti Egipt; 3. dva evropska komisarja spremljala bosta turške čete; 4. evropske vlasti trpele bodo stroške. Tej zadnjem točki nij dosti verjeti; gotovo pa je, da bi se javno mnenje odločeno upiralo, kakor drugodi tako tudi pri nas, če bi se hotel naš denar trositi za take oddaljene namene. Pravedno bilo bi, da plača Egipt, in tako se tudi v resnici poroča od več strani — Da se s sultonom tako govoriti, to se ve da turškemu napahu ne more biti po volji. Ali eneržija ga bode upognila. Arabi paša pred Aleksandrijo, ta bode zdaj toliko uplivali, da se bodo podvizevale vlasti, osobitno Anglija in Francija, ki sta si po polnem složni ter bosta najbrže z Italijo in Grško vred prinesli red in mir v egiptovsko deželo. Sultan pa bo ležal, kakor si je postiljal.

Novi irski posredni zakon stopil je uže v veljavo. Sedemnajst grofij in osem mest, mej tem tudi Dublin, prišlo je pod nekatere določbe tega zakona. Poroča se iz Newyorka, da so v 14. dan tega meseca zaprli dva brata, ki sumijo, da sta bila pričujoča na onem umoru v parku Phoenix. Doma sta iz Londona, a iz domovine da sta šla v 12. dan maja meseca.

Dopisi.

Iz Polhovega Građca 17. julija. [Izv. dop.] Denes 17. julija bil je tu precej močan potres, prihajajoč od severo-vzhoda. Čutili smo tri precej močne udarce, razen več malih, katere so čutili le nekateri. Prvi, precej močan udarec je bil ob 4. uri 20 minut zjutraj; trajal je 7 sekund. Drugi ob 8. uri 50 minut dopoludne, trajajoč 5 sekund. Ta je bil tako močan, da se je obok pri farnej cerkvi razpočil na štirih straneh; v zvoniku so se jeli zvonovi glasiti; opeka je padala s streh; steklo v oknih je žvenketalo; skale so se valile z gor v dolino. Tretji udarec je bil pa ravno ob 12. uri 15 minut popoludne; trajal je samo 2 sekundi in je bil slabši od prvih dveh. Škode sicer nij bilo posebne; a ljudje so bili vsi zbegani in prestrašeni, bežali so iz hiš na prosto bojeći se, da bi kaj hujšega ne prišlo. Nekatere stare ženice so trdile, da Bog s tem hoče pokazati svoj srd nad tem, da se na več kraji prikujujejo — "krivi preroki."

Domače stvari.

(Opravičenje.) V včerajnjem listu nahaja se mej domaćimi stvarmi tudi vest, da poročajo zasobni telegrami o groznem potresu v Zagrebu. To nij res, kajti v Zagrebu potresa nij bilo. Dolžni smo p. n. čitateljem nasproti, da povemo, kako smo prišli do te neistinite vesti. Vsa Ljubljana bila je polna, da je i v Zagrebu grozen potres in v redakcijo prišli so zaporedoma trije sicer popolnem verodostojni gospodje, vsek z novico, da je videl telegram iz Za-

zdaj in ne pridite več, dokler vas ne pokličem." Od šel je iz cerkve.

Pokleknil sem in molil za jakost k Njemu, ki mi jo jedini dati more. Morilca svojega brata in prouročitelja smrti svoje matere imel sem v rokah, a nijsem ga smel izročiti zemskej pravici!

Čez nekoliko časa poklical sem morilca k sebi. Naložil sem mu pokoro po predpisih naše cerkve in ravnal z njim kakor vsak drug izpovednik.

Pretekla so leta in morilci izpolnoval je svoje cerkvene dolžnosti v redu. Po vsej okolici govorilo se je, da je postal mirneji človek, odkar hodi k izpovedi k "očetu Roachu". Vendar ogibali so se njegove družbe in v resnici, jaz ga nijsem imel za zboljšanega, da si njegovo vnanje življenje nij dajalo povoda niti labnej graji. Preverjen sem bil, da mu strah, ne pa pravo kesanje narekuje zdanje življenje.

Pa povedal Vam še nijsem uzroka groznemu činu: Ljubosumnost je bila. Mlada brdka deklica, katera, tega sem preverjen, bi bila pozneje soproga mojemu Franku, da nij morilčev nož prerezal vez, predno sta se združila za življenje, dala je prednost mojemu blagemu bratu kot snubitelju pred onim grešnikom. Slednji prežal je tist večer ob močvirnem potu, ter zabodel nož v hrbet mojemu ubogemu Franku, ko je, ničesa se nadejaje, jahal mimo.

greba pri tem in tem gospodu. Navajala so se imena najboljših firm in vsebine telegramov, kakor smo jo priobčili mi od besede do besede. Jeden gospodov veden nam je celo čas natančno povedati, namreč ob 5. uri 20 minut zjutraj. Nij čuda tedaj, da smo vest, razširjeno po vsem mestu, vzeli tudi mi ad notam, zlasti ker na naš ob 2. uri popoludne oddani povpraševalni telegram do polu 10. ure zvečer nij bilo odgovora. Potres v Zagrebu je tedaj, hvala Bogu! le raca, katero bodoči v bodoči zdaj dobro poznati "račnjim pastirjem" dali v oskrbo. Kako se pa neistinite vesti širijo in razširjevajo rasó, preverili smo se sinoč, kajti ob 8. uri zvečer čuli smo v krémi pri sosednjem mizi uže govoriti, da je v Zagrebu vsled potresa uže nad 100 mrtvih i. t. d. — Ker nam včerajšnja "račna" le nij dala miru, poizvedovali smo denes, iz katerega vira raznesla se je ta mistifikacija, in pri tem dobili naslednji rezultat: Telegram kazal se je več osobam — do zdaj nam je pet znanih, mej temi tudi naši poročevalci — ki so ga vsi imeli v rokah in čitali, — a bil je falsificiran po brezvestnem človeku, katerega naj bi c. k. telegrafično vodstvo pozvalo na odgovor, kako si drzne v tako resnobnej stvari slepiti in vzemirjati občinstvo.

— (Iz zvonika padel) ter takoj na tleh mrtev obložil je včeraj v Šent-Vidu nad Ljubljano 23 leten delavec Matija Košir iz Ročije pri Loškem Potoku. Plezal je po vrvi do line, a ker navzdeč vsemu svarjenju nij hotel napraviti si zadrgulje, nij si mogel več pomagati, ko mu je bila otrpnila jedna roka, in tako je padel na tla.

— (Iz Višnje Gore) se nam piše: Znani župan višnjegorski Franc Wouk se je v s. dne 16. t. m. odpovedal daljnemu službovanju! Upamo, da bodoči tudi mi vendar jedenkrat dobili narodnega župana, kateri bo za naše mesto in njega na predek bolj vnet nego je bil dozdanji. Naj v miru poiva.

— (Idrijska čitalnica) priredi v nedeljo 23. dan julija 1882. veliko narodno veselico na gosp. J. Leskovčevej pristavi v prid "Narodnemu Domu" s sledenim programom. 1. Naprej, Jenko, godba. 2. Slovan, J. Vašak, moški zbor. 3. Slavnostni govor. 4. Cavatina i due foscani, J. Verdi, Overtura, godba. 5. Tičica, F. Majer, čveterospev. 6. Venec narodnih pesni, A. Šilmič, godba. 7. Jadranško morje, A. Hujdih, moški zbor. 8. Vinska poskušnja, komičen prizor s petjem. 9. Tombola 10. Ples. Za gospode vstopnina k plesu 50 kr.

— (Poročilo c. k. gimnazije v Rudolfovem) prinaša razpravo: "Der absolute Genetiv bei Homer von Johann Deutsch" in šolske vesti, katerim povzamemo, da je bilo koncem ravno pretečenega

Pa da hitim h koncu žalostne povesti.

Nekega mrečnega dne v sušči naletim na istem mestu, kjer je mojega brata zadela smrt, na morilca. Ne vem, kaj naju je tu sem privelo vkupe; bila je roka previdnosti, ki prej ali slei izroči vsega zločinca pravici. Sicer nijsem šel nikdar po tem potu.

"Ne daleč od onega kamena leži vaš brat pokopan," nagovori me morilci. Ko bi se bil prikazal moj brat sam, ne mogel bi biti jaz bolj začuden. "Tam zagrebel sem ubogega dečka," pravi nadalje, "ko sem ga umoril."

"Pravični Bog," vzkliknil sem in prijet konja za vajeti. "Zgodi se volja Tvoja. Pregrešni zlodejec! Priznal si, da si prelij nedolžno krv, ki kriči uže deset let v nebo za maščevanje. Ti si moj ujetnik."

Postal je bled kakor zid in momljal s trepetajočimi ustnami, da sem mu obljudil ne izdati ga.

"To obljudil sem v izpovednici, ne pa tukaj," odvrnil sem mu.

Pobit in brez ugovora šel je z menoj v bližnje mesto, kjer je kmalu prejel zasluženo kazeno za umor mojega brata.

To je bila povest mojega pogostovalca "oče Roacha". —

šolskega leta na ondotnej gimnaziji 175 dijakov, od teh 159 Slovencev, 1 Srbo-Hrvat in 15 Nemcev. Po veri bilo jih je 174 katoličanov in 1 pravoslaven. Šolnine prostih bilo je 90. 8 na pol oproščenih, 81 plačujočih. Vplačana šolnina iznašala je 1452 gld. Gleda starosti bilo je 8 jednajstletnih, 13 dvanajstletnih, 25 trinajstletnih, 12 štirinajstletnih, 30 petnajstletnih, 27 šestnajstletnih, 21 sedemnajstletnih dijakov itd., 4 po 21 let bili so najstariši. Izmej vseh dijakov dovršilo jih je 17 svoj razred z odliko, 100 dobilo je prvi razred, 25 dvojke, 13 pa trojke. Knjižnica se je z nakupom in po darilih zdatno pomnožila, tudi podporno društvo dijakov dobro napreduje, ker ima v vrednostnih papirjih 3000 gld., v gotovini naloženih pa 310 gld. 3 kr.

— (Z Zidanega Mosta) se nam piše 17. t. m. Utonil je 15. t. m. v Savinji pri tukajšnji oljarnici železničen konduktor Lesnik iz Siska, ko se je šel na večer s tovaršem kopat. Zapustil je vdovo z dvema otrokom. — Denes pa so našli v hosti nad postajo onega Jesenka, kateri je pred kakim pol drugim mesecem izginil, — obešenega in uže na pol razjedenega. Bil je davkarsk pristav v Brežicah, a zadnji čas se mu je v glavi mešalo. Tudi ta je zapustil vdovo z deco.

(Ogenj.) Iz Hrenovec se nam piše 17. t. m.: Včeraj, to je 16. t. m., ob 1/211. uri, ko je bilo skoraj vse pri dopoludanski službi božej v Hrenovca, pričelo je v bližnji vasi, in daleč po svojem gradu slovečej, Predjami goreti. Ogenj upepelil je 6 postopij s shrambami vred. Škoda je precej velika, kajti seno je vse pogorelo, katero so ubogi Predjami do zdaj spravili. Le malo jih je zavarovanih. Ogenj zanetili so otroci. Starši, pazite na svojo deco! Ravno ko to pišem, nastal je pol minute trajajoč potres.

Poročila o potresu.

Iz Kamne Gorice: Denes zjutraj, 17. t. m., ob 4. uri in 28 minut bil je potres, spremljan z votlo donečim grmenjem, udarci so trajali do 3 sekunde.

Ob 8. uri in 50 minut zjutraj ponavljal se je zopet potres, a še močnejši kot prvi, in je trajal 4 do 5 sekund, ravno tako s podzemeljskim grmenjem naznanjajoč se.

Z Rakeka 17. julija: Denes v poonedeljek čutili smo pri nas dva precej močna potresa. Prvi bil je ob štirih 28 minut zjutraj z močnim sunkom, da je ljudi splošno prebudil iz sladkega jutranjega spanja. In drugi nas je pretresel ob 8. uri pa 50 minut. Zašumelo in zabobnelo je, kakor bi grmelo v daljavi, ali kakor bi počasno prihajal tovornik; treslo se je kake tri sekunde in prišlo od jugozahoda.

Iz Bistre 17. julija: Denes zjutraj ob 4. uri 29 minut čul se je precej močan potres; najbolj čudno je pa to, da voda Bistra, ki izvira izpod tukajšnjega hriba, je kmalu potem zelo kalna postala in še le zdaj ob 1/29. uri se je počasi zopet čistiti začela. — Ob 3/4. zopet močnejši potres, kakor poprej, in voda zopet bolj kalna.

Iz Hotederšice 17. julija: Denes bil je tukaj zjutraj ob 4 1/2 ura precej močan potres. Temu je sledil drugi, a veliko močnejši malo pred deveto uro. Podzemeljsko bučanje se je potem še večkrat ponavljalo. Pribajalo je od vzhoda proti zahodu.

Iz Krope 17. julija: Denes zjutraj ob 1/25. uri potres, s prvega bobnenje, potem se je streslo. — 7 minut čez 3/4 na 9. uro zopet bobnenje, potem potres.

Iz Tržiča 17. julija: Denes zjutraj ob 4. uri 35 minut smo imeli precej močan, od juga proti severu tri do štiri sekunde trajajoč potres. Drugič se je še močnejše streslo, ravno ob 9. uri dopoludne.

Iz Prestranka 17. julija: Ravno sem se pripravljal, da menjam predmet v šoli, ura je kazala 8 ur 57 minut, kar čujem močan ropot, mislil sem, da se kakov mogotec k meni pelje, otroci so instinktivno vzdihnili: "Kaj?" Hišni so menili, da se pelje voz železja, ki rožla, mlada deklica iz Orehka, katera je mimo šla, je omenila: "misliš sem, da se bode zemlja pod meno udrla". Zvonik vis à vis se

je mogočno majal, kositar, s katerim je pokrit, in ura v njem, vse je drdralo. A kaj je prouzročilo nenavadno gibanje in rožljanje? Potres! kakovih 25 do 30 brzih sunljev — diminuendo, da se muzikalno izrazim.

Iz Borovnice 17. julija: Nenavadno močan potres čutili smo denes zjutraj ob 4. uri 30 minut. Prišel je od južno-vzhodne strani, spremjan z močnim bučanjem. Drugi hujši potres bil je ob 8. uri 45 minut.

Od Device Marije v Polji 17. julija: Denes čutili smo dvakrat potres. Prvi okolo pete ure zjutraj. Ob 8. uri 47. min. ponavljal se je potres ter trajal kakih 5 sekund. Čulo se je tudi podzemeljsko bobnenje, jednak, kakor bi se peljal voz po debelih deskab. Treslo, prav za prav valilo se je od južno jugo-zahoda proti severno severovzhodu. Ležeč v postelji majal sem se malo, pa prav dobro čutilo dvakrat.

Iz Idrije 17. julija: Denes imeli smo tukaj tri potrese, prvi zjutraj ob $\frac{1}{2}$ 5. uri, drugi ob $\frac{3}{4}$ 8. uri in tretji ob $\frac{3}{4}$ 9. uri, zadnji bil je silno močan in je trajal blizu $\frac{1}{2}$ minute.

Omeniti moram, da smo uže v soboto v 1. dan julija zvečer ob $\frac{1}{2}$ 10. uri čutili potres, kateri pa je obstal le v dveh kratkih a krepkih sunkih.

Iz Razdrtega 17. julija: Denes zjutraj čul se je še precej močan grom in to ob $\frac{1}{2}$ 9. ure, potem pa potres, trajajoč kaki 2 sekundi, prišel je od severovzhoda.

Telegrami „Slovenskemu Narodu“:

Dunaj 18. julija. „Fremdenblatt“ piše: Za mesto civilnega adlatusa pri deželnem vladu v Bosni in Hercegovini izbran je baron Feodor Nikolić, sin jednega največjih posestnikov v Banatu, po materi z rodbino Obrenovičev v bližnjem rodu.

Aleksandrija 18. julija. (Reuterjevo poročilo). Pismo Ragheb paše na Seymoura konstatuje, da je Arabi vojne priprave delal proti volji kediva in egiptovske vlade. Kedive sklenil je odstaviti Arabija, a odložil je proglašenje, ker se boji nemirov v Kajiri in po drugih mestih. Mejniarodno sodišče in uprava pošte je zopet urejena. 5800 mož se je uže izbarkalo.

Aleksandrija 18. julija. (Daily News) Iz Kajire pribegle osobe poročajo o umorih Evropcev v Tantahu, Massnahu in Zazazigu. V Zazazigu umorjen tudi jeden konsul.

Darila za „Národní Dom“.

Prenesek	3681	gld. 10 kr.
G. Jakob Avšič, uradnik banke „Slavije“ v Žužemberku	1	" — "
G. Franjo Florjančič, zastopnik „Slavije“ v Žužemberku	1	" 35 "
G. A. Glowacki v Vrdniku	2	" — "
Iz Knežaka:		
G. Anton Ponikvar, župnik	2	" 20 "
G. Anton Požar, nadučitelj	1	" — "
G. Anton Zgonec, trgovec	1	" — "
G. Anton Logar, trgovec	—	" 30 "
G. Jurij Češnik, trgovec	1	" 50 "
Vkupe	6	" — "
G. Josip Bežjak, zastopnik „Slavije“ v Gruškovci	—	" 24 "
G. Janez Rozman, župnik pri sv. Jakobu v Ljubljani	10	" — "
Gg. petošolci v Ljubljani	22	" — "
Gg. šestošolci v Ljubljani	18	" — "
Gg. udje akadem. društva „Triglav“ v Gradei	27	" 10 "
Gg. bogoslovci v Ljubljani	32	" — "
Vkupe	3800	gld. 79 kr.

Dunajska borza

dné 18. julija.

(Izvirno telegrafično poročilo.)

Papirna renta	77	gld. 20 kr.
Srebrna renta	78	" — "
Zlata renta	95	" 10 "
1860 državno pesejilo	131	" 25 "
Akcije narodne banke	827	" — "
Kreditne akcije	326	" — "
London	120	" 55 "
Srebro	—	" — "
Napol.	9	" 57 "
C. kr. cekini	5	" 67 "
Državne marke	58	" 85 "
4% državne srečke iz l. 1854	250	gld. 30 "
Državne srečke iz l. 1864 . . .	100	" 172 "
	25	" — "

Izdatelj in odgovorni urednik Makso Armič.

4% avstr. zlata renta, davka prosta	95	" — "
Ogrska zlata renta 6%	120	" — "
" papirna renta 4%	88	" 90 "
5% štajerske zemljisč. odvez. oblig.	87	" — "
Dunava reg. sredke 5%	104	" — "
Zemlj. obč. avstr. 4% zlati zast. listi	113	" 75 "
Prior. oblig. Elizabetine zapad. železnice . .	120	" 35 "
Prior. oblig. Ferdinandove sev. železnice . .	99	" 50 "
Kreditne srečke	106	" — "
Rudolfove srečke	100	" 50 "
Akcije anglo-avstr. banke	120	" 50 "
Trammway-društ. velj. 170 gld. a. v.	225	" 25 "

Loterijne srečke 15. julija.
Na Dunaji: 57, 33, 40, 9, 16.
V Gradi: 12, 80, 2, 75, 45.

Poslano. (54—25)

Št. 3698.

(472—1)

Razpis

2 štipendij za učence živinozdravništva na ces. kr. živinozdravniškej šoli na Dunaji.

Da se pošljeta dva Kranjca v živinozdravniško šolo v c. kr. živinozdravniški zavod na Dunaji, se razpišete dve štipendiji, vsaka po 300 gld. na leto. Poduk v tej šoli traža tri leta ali šest semestrov.

Za sprejem v živinozdravniško šolo je treba dokazati 6 dovršenih latinskih šol ali 6 razredov realke, znanje nemškega in slovenskega jezika in starost mej 18. in 26. letom. Za poduk se nič ne plačuje, za stanovanje, hrano, obskrbo, knjige in učne pripomočke pa si mora vsak sam skrbeti.

Za sprejem v to šolo oglašati se je prvih 7 dñij meseca oktobra in sicer osobno pri vodstvu učilišča.

Prošnjiki za jedno teh štipendij naj svoje z rojstnimi listom in s šolskimi spričevali obložene prošnje vložé.

do 15. avgusta 1882

pri deželnem odboru kranjskem.

Od deželnega odbora kranjskega,

v Ljubljani, v 11. dan julija 1882.

Deželni glavar: Thurn.

Št. 3901.

(457—3)

Razglas

zastran izpraznjenih deželnih sirotinskih ustanov.

Začetkom šolskega leta 1882/3 bodo zopet na deželne stroške nekateri dečki in deklice v tukajšnjem sirotišnicu sprejeti, morebiti tudi kake sirotinske ustanove na roko podeljene.

Prošniki za te ustanove naj dokažejo svojo starost po rojstnem listu, uboštvo, način sirotinskega stanu, (ali popolnem sirote ali na pol, po očetu ali po materi), bivališče, telesno in duševno zmožnost za sprejetje v sirotišnico po zdravniškem spričevalu; potem naj dokažejo, ali uže kako šolo obiskujejo, tudi je navesti, kdo da je siroti postavni ali od sodnje nastavljeni zastopnik (jerob).

Nekolekowane prošnje naj se vložé po dotičnih c. kr. okrajin glavarstvih, v Ljubljani po mestnem magistratu

do 10. avgusta 1882

Za taiste sirote, za katere se je uže v teku tega leta deželni odbor naprosil, da naj jih v sirotišnico sprejme, in odlok dotičnim osobam še nij došel, nij treba zdaj prošenj ponavljati, ker se bo pri prihodnjem podeljenju na taiste po mogočesti primerni ozir jemal.

Od deželnega odbora kranjskega,

v Ljubljani, dné 10. julija 1882.

Deželni glavar: Thurn.

Bengalična užigala,

zanimljivo za mlade in stare.

Škatljica 5 novčičev. Kupec na debelo primerno nižjo ceno, pri Ernestu Jevniker-ju, kupčija z nürnbergkim, drobnim blagom, z galanterijo in igračami, Dunajska cesta št. 10. (473)

Hiša se proda,

nova, s 4 sobami, z živinskim hlevom in s 470 m² obsezojočim vrtom, na opokarskej cesti v Trnovskem predmestju št. 7. Na polovico plačila bi se nekoliko časa počakalo. (388—11)

Janez Turšič.

Tinctura Rhei composita vulgo

Franz-ova esenca.

1 steklenica 10 novcev a. v.

Ta tinctura narejena je iz rož, in je zato tako prijubljena, ker je ozdravila uže mnogo tisoč ljudij, kar se vidi iz pohvalnih pisem, ki jih izdelovalj dobiva.

To zdravilo pomaga pri bolezni v želodcu in trebuhi, ozdravi krč in ščipanje v črevusu, prehodno in trebušno mrzlico, zaprejje, hemoroidje, zlatenico, glavobol itd. ter je najbolje zdravilo za otroke zopet gliste. (451—2)

Naročila se proti poštnemu povzetju točno izvršujejo.

Lastnina in tisk „Národné tiskárne“.